

Agenda Werkgroep Onderwijssemantiek

Datum: 8 oktober 2026

Aanwezig:

Afwezig:

Agenda en stukken te vinden in:

[2026-10-08 Werkgroep Onderwijssemantiek](#)

Agenda:

1. Mededelingen/aanvullingen op agenda/verslag en acties
 - a. Actie: Proces en formulieren op edustandaard.nl publiceren
2. Afsplitsing FORA Begrippenkader van ROSA Begrippenkader
 - a. Wijzigingsverzoek 007 – Updaten SLO Curriculumbegrippen
 - b. Wijzigingsverzoek 008 - toevoegen-aanvullen van begrippen Schoolsoort, profiel, leerweg, onderbouw, bovenbouw
3. Wijzigingsverzoek: 010 - 2026-Q3 Begrippen - Herzien en opnieuw voorgesteld en Voorgesteld
4. URI-strategie voor begrippenkaders in het onderwijs
5. Verdere uitbouw onderwijsbegrippen.nl
6. Update Standaardisatie werkgroep NL-SBB
7. Lopende zaken
8. W.v.t.t.k.

1. Mededelingen/aanvullingen op de agenda/verslag en acties

Actie: Proces en formulieren op edustandaard.nl publiceren

De documenten zijn nu op de webpagina van het ROSA Begrippenkader op edustandaard.nl geplaatst.

2. Afsplitsing FORA Begrippenkader van ROSA Begrippenkader

Actie: De door Maarten geselecteerde fo-domeinbegrippen overhevelen naar FORA Begrippenkader.

Daarna de generieke begrippen die de FORA wil adopteren uit het ROSA Begrippenkader opvoeren in het FORA Begrippenkader. Kijken of dit semi-automatisch kan.

Omdat Maarten per 1 juni met pensioen gaat, zal Brian met hulp van Jacob en mogelijk Janneke van Bureau Edustandaard dit gaan oppakken.

Brian heeft deze actie op zich genomen in de zomer. Alle door Maarten eerder geselecteerde domeinbegrippen specifiek voor het fo (een selectie die ook door diverse werkgroepleden is gereviewd) zijn nu opgenomen in het FORA Begrippenkader. (zie begrippenmanager:

https://begrippenmanager.onderwijsbegrippen.nl/index.php/Begrippenkader:FORA_Begrippenkader)

Nog te doen zijn alle begrippen toevoegen aan dit begrippenkader die generiek voor het hele onderwijs (of in ieder geval voor een groot deel ervan) relevant zijn, maar die ook voor het fo belangrijk zijn (bijvoorbeeld in relatie tot de informatieobjecten en procesbeschrijvingen in de FORA). Dat zijn er nog ongeveer 100 die eerder waren geselecteerd. Voor deze begrippen hanteren we *Hergebruik* dat wil zeggen, dat deze begrippen de beschrijving uit het ROSA Begrippenkader 1-op-1 overnemen in het FORA Begrippenkader incl. de URI van de ROSA. Zie bijvoorbeeld: cijfer (<https://begrippenmanager.onderwijsbegrippen.nl/index.php/Begrip:851e710c-8c9f-4321-a917-3ae26e29dea5>), dat in Onderwijsbegrippen.nl ook in twee begrippenkaders nu wordt getoond: <https://onderwijsbegrippen.nl/nl/search?clang=nl&q=cijfer&vocabs=>

Openstaand punt: Wie gaat het FORA Begrippenkader inhoudelijk reviewen en wie gaat het formeel vaststellen? Bij de FORA is er niet echt een gremium dat dit zou kunnen. Suggestie om het QA-team FO-architectuur te gebruiken. Verder kijken bij de raden of die hier nog enige betrokkenheid bij kunnen hebben. Vaststellen kan in de toekomst via de CIO Raad van het funderend onderwijs dat in oprichting is (voortzetting van de stuurgroep FOSA). Voorlopig laten we deze begrippen nu langskomen bij het QA-team ROSA en de Architectuurraad.

Ad a – [007 - Aanmelden cq wijzigingen van SLO curriculum begrippen.docx](#)

Van SLO hebben we de laatste versie gekregen van hun curriculum begrippenlijst (juni 2026) en de aanpassingen doorgevoerd plus enkele nieuwe begrippen toegevoegd. Omdat het curriculum gericht is op het fo, is besloten om deze begrippen als collectie op te nemen in het FORA Begrippenkader en dus niet meer in het ROSA Begrippenkader (waar alleen een paar generieke begrippen irt curricula zijn blijven staan met een meer generieke beschrijving). Aan SLO is tevens aangeboden om hun begrippenlijst als een apart begrippenkader te gaan vastleggen, te beheren en te publiceren wat betekent dat ze dan niet meer als FORA-begrippen (met een FORA-uri) blijven bestaan maar een eigen URI krijgen. Definitief antwoord moet nog volgen en daarna worden aanvullende afspraken gemaakt.

Gevraagde acties en besluit werkgroep:

- Reviewen of de verwerking goed is geschied.
- Aanpak die is gekozen bekrachtigen met eventueel verbeter suggesties.

Ad b - [008 - toevoegen-aanvullen van begrippen Schoolsoort, profiel, leerweg, onderbouw, bovenbouw.xlsx](#)

Vorige keer al behandeld en de beschrijving is toen vastgesteld. Deze begrippen zijn nu alle in het FORA Begrippenkader opgenomen met hun specifieke betekenis in dat domein. Dat bijvoorbeeld “leerweg” in het mbo een andere betekenis en strekking heeft beseffen we ons en dat zou dan in een mogelijk toekomstig MORA Begrippenkader kunnen landen.

Checkvraag voor DUO: zijn deze aanpassingen ook doorgevoerd in de DUO begrippenkaders (dat geldt met name voor Schoolsoort, de andere beschrijvingen zijn juist afgeleid van die begrippenkaders).

Gevraagde acties en besluit werkgroep:

- Reviewen of de verwerking goed is geschied.
- Aanpassingen bekrachtigen.

3. Wijzigingsverzoek: [010 - 2026-Q3 Begrippen - Herzien en opnieuw voorgesteld en Voorgesteld.docx](#)

In de afgelopen maanden zijn een aantal begrippen herzien en een aantal begrippen nieuw opgevoerd. Deze worden nu voorgesteld om op te nemen in het ROSA Begrippenkader. De wijzigingen zijn naar aanleiding van:

- de inhoudelijke beoordeling die bij de afsplitsing van fo-begrippen vanuit het ROSA Begrippenkader naar het FORA Begrippenkader is uitgevoerd,
- de herdefinitie en herpositionering in referentiemodellen van de verschillende "resultaten"
- de afstemming met Edu-V over begrippen als "leermiddel", "leermateriaal", "toetsscore" etc. Onderbouwing voor de gewijzigde beschrijvingen (definitie etc.) zijn te vinden in de documenten [010 - 2026-Q3 Begrippen - Herzien en opnieuw voorgesteld en Voorgesteld \(incl review Edu-V\)](#) en [009 - Wijzigingsverzoek voor leermiddel, leermateriaal, onderwijsmateriaal etc.](#)

Afstemming met Edu-V is al verwerkt in het wijzigingsvoorstel.

Gevraagde acties en besluit werkgroep:

- Eventueel commentaar toevoegen aan het wijzigingsvoorstel incl. tekstvoorstellen.
- Aanpassingen bekrachtigen.

4. URI-strategie URI-strategie voor begrippenkaders in het onderwijs

De door de werkgroep opgestelde URI-strategie is als document nu bij de [spelregels](#) opgenomen: [2026-09 URI Strategie voor begrippenkaders in het onderwijs.docx](#)

De notitie is op 29 september voorgelegd aan het QA-team ROSA en die hebben ingestemd met deze strategie. Op 13 oktober zal de strategie worden voorgelegd ter vaststelling in de Architectuurraad. Daarin zal ook de vraag worden gesteld of we het NL-SBB profiel voor het onderwijs plus deze strategie als afspraak bij Edustandaard moeten gaan registreren.

Deze strategie is overgenomen door het NORA Begrippenkader en ligt daar nu voor ter besluitvorming bij de NORA gebruikersraad op 6 oktober a.s. Zie de reacties vanuit diverse overheidspartijen hierop incl. het antwoord van de expertgroep: https://nora-begrippen.wikixl.nl/index.php/Voorstel_URI_strategie_NORA_Begrippenkaders

Uitgevoerde acties:

- De URL van de begrippenmanager (nu nog: <https://rosa-begrippenkader.wikixl.nl/> is aangepast naar <https://begrippenmanager.onderwijsbegrippen.nl/>)
- De URI's van het ROSA Begrippenkader en het FORA Begrippenkader en alle begrippen daarin zijn reeds aangepast naar deze URI-strategie.
- De routing van deze URI's gaat naar onderwijsbegrippen.nl/nl

Nog te doen:

- Het ROSA logo in de Begrippenmanager moet vervangen worden door het logo van Onderwijsbegrippen.

Gevraagde reactie werkgroep:

- Heeft DUO al een URI-strategie vastgesteld?

5. Verder uitbouw van onderwijsbegrippen.nl

Het opnemen van een SLO Curriculumbegrippenkader is al benoemde onder agendapunt 2.

Voor de verder uitbouw van onderwijsbegrippen.nl zijn er een aantal ideeën:

- Publiceren van DUO Begrippenkaders op onderwijsbegrippen.nl. Deze wens is al uitgesproken door DUO CDM. Hoe kunnen we dat verder nu gaan aanvliegen en wie moeten we erbij betrekken?
- Opzetten van een MORA Begrippenkader voor het mbo.
- Vanuit Edustandaard-werkgroepen is er ook een behoefte aan het opstellen van begripsbeschrijvingen ter ondersteuning van een standaard (denk aan Edukoppeling, NL-LOM, UBV).

Zonder hier nu al concrete besluiten of acties op te gaan stellen willen we uit de werkgroep de eerste reacties en input ophalen.

6. Update Standaardisatie werkgroep NL-SBB

De werkgroep is op 24 september 2026 bij elkaar gekomen. Vanuit de Werkgroep Onderwijssemantiek zijn de volgende wijzigingsverzoeken ingebracht en besproken.

- Toevoegen aan de NL-SBB standaard van Redactionele status cq lifecycle-attributen bij een begrip (zie: [Memo redactionele status - input vanuit NORA en ROSA.docx](#) in [NL-SBB \(standaard voor begripbeschrijving\)](#))

Dit verzoek mede ingebracht door de Expertgroep NORA Begrippenkader is gehonoreerd en zal verder uitgewerkt worden tot een wijzigingsvoorstel. Daarin wordt bepaald of het een best practice wordt of een combinatie van aanpassing van de standaard en een best practice.

- Opnemen van een apart veld "Context" in de standaard. Zie het verzoek: [Wijzigingsverzoek NL-SBB - toevoegen context als kenmerk van een begrip.docx](#) Idem in [NL-SBB \(standaard voor begripbeschrijving\)](#)

Bij andere leden, die dit vanuit een meer theoretische invalshoek bekijken, werd getwijfeld of dit wel nodig is, want kan ook via toelichting en relaties tot uiting worden gebracht. Wel werd onderkend dat hoe je je een begrippenkader ook afbakt er altijd sprake kan zijn van homoniemen. Wij zien echter een duidelijke meerwaarde om een gebruiker te helpen bij het zoeken naar een juist begrip (waarbij de toelichting en de relaties niet altijd meteen zichtbaar zijn bijvoorbeeld in een keuzelijst-weergave). Afgesproken is dat wij samen met de NORA en het ministerie J&V (migratieketen) dit tot een wijzigingsvoorstel gaan uitwerken.

Verder is er een door ons gesteund wijzigingsverzoek in de maak om de metadata van het begrippenkader vast te leggen in de standaard op te nemen. Dat gaat op basis van een selectie van de DCAT-standaard geschieden. Voor de fijnproevers:

De voorgestelde selectie is hier te vinden: <https://github.com/Geonovum/NL-SBB/blob/main/sessies/metadata/voorstel%20meta-informatie.md>

En een uitgewerkt voorbeeld voor een begrippenkader van Geonovum hier:

<https://github.com/Geonovum/NL-SBB/blob/main/sessies/Redactionele%20status/voorbeeld%20DCAT-AP-NL%20begrippenkader%20IMEV.ttl>

Jacob en Brian hebben op basis van de specificatie en het voorbeeld ook voor het ROSA Begrippenkader een voorbeeld samengesteld waarmee we wilden bekijken of dit te doen was en ook toegevoegde waarde heeft. (zie: [voorbeeld DCAT-AP-NL ROSA Begrippenkader.ttl.txt](#) in de map [NL-SBB \(standaard voor begripbeschrijving\)](#)).

7. Update lopende zaken

- Wijzigingsverzoek 005 - Toevoegen begrippen mbt Toetsen en examineren. Afhankelijk onder meer van overleg met SLO. Wordt meegenomen met de update vanuit SLO.
- Update van de collectie Toegang – De eerste set van IAM-begrippen uit het NORA Begrippenkader zijn toegevoegd aan het ROSA Begrippenkader. Met de Edustandaard werkgroep Toegang moet nog bekeken worden of er nog aanvullende begrippen nodig zijn in deze collectie of dat er begrippen uit de collectie geschrapt kunnen worden.
- Update van de collectie Gegevensuitwisseling en Edukoppeling – In de nieuwe Edukoppeling-architectuur en het OAuth-profiel zijn tal van nieuwe concepten opgenomen, waarvan we moeten bepalen of we die willen opnemen in het ROSA Begrippenkader of in een eigen begrippenkader. We starten echter eerst met de werkgroep met een inventarisatie van die begrippen waarvan er veel Engelstalig zijn.
- IBP-begrippen verder gaan uitwerken en toevoegen. Maarten heeft al een eerste inventarisatie gemaakt: [IBP-begrippen.xlsx](#). We zoeken een actiehouders om dit verder op te pakken. Bij de NORA is hier ook nog geen werkgroep mee bezig
- Tonen van afkortingen en altlabels op de ROSA Wiki met verwijzing naar preflabel. Deze functionele wens ligt bij ArchiXL, maar deze zal pas geïmplementeerd worden als de aanpassingen op BegrippenXL (en daarmee ook onderwijsbegrippen.nl) zijn afgerond. NB op onderwijsbegrippen.nl zijn deze altlabels en afkortingen wel als aparte ingang al zichtbaar.
- Publiceren van DUO Begrippenkaders op onderwijsbegrippen.nl.

8. W.v.t.t.k.